

Scientific interests: physical education of pupils and students, professional training of physical education teachers.

MARKOVA Olena Vitaliivna - Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education, Faculty of Physical Education, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: professional training of physical education teachers, development of students' creative abilities, interactive electronic learning technol.

Стаття надійшла до редакції 26.01.2024 р.

УДК 796.011.3 (477) (045)

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-213-313-317

ШОСТАК Ігор Олександрович –

кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри спеціальної фізичної та домедичної підготовки факультету №3

Донецького державного університету внутрішніх справ

ORSID: <https://orcid.org/0009-0001-0373-0768>

e-mail: shostakigor21021986@gmail.com

МЕРДОВ Станіслав Павлович –

старший викладач кафедри спеціальної фізичної та домедичної підготовки факультету №3

Донецького державного університету внутрішніх справ

ORSID: <https://orcid.org/0000-0001-8816-5384>

e-mail: stas_merdov@ukr.net

РУДЕНКО Сергій Анатолійович –

старший викладач кафедри спеціальної фізичної та домедичної підготовки факультету №3

Донецького державного університету внутрішніх справ

ORSID: <https://orcid.org/0009-0005-3785-0513>

e-mail: rydenkosergey73@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОЇ ТА ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПОЗААУДИТОРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті здійснено теоретичний аналіз особливостей організації спортивно-оздоровчої та фізкультурної діяльності студентської молоді у позааудиторній діяльності.

Спортивно-оздоровча та фізкультурна діяльність особистості є невіддільним складником національної історії її культури народу, сприяє гармонійному розвитку людини, досягненню нею довголіття, формуванню її культури здоров'я.

На спортивно-оздоровчу діяльність держава покладає відповідальність за розв'язання проблем соціального комплексу, невіддільно пов'язаного зі станом і зміцненням здоров'я дітей, підлітків, студентства, робітників підприємств та установ України. Окрім цього, соціально зумовлена потреба формування здоров'я людини повинна трансформуватися в культурну, у прагнення до фізичного вдосконалення.

Політичні, соціально-економічні зміни, наслідки пандемії воєнний стан в Україні вимагають пошуку нових методів, засобів, прийомів для вирішення освітньо-прикладних завдань у закладах вищої освіти.

Здійснено аналіз особливостей організації спортивно-оздоровчої діяльності студентів, яку у дослідженні визначаємо як систему заходів масового спорту та фізичного виховання, спрямованих на створення умов для забезпечення оптимальної рухової активності кожного студента за місцем навчання, проживання та відпочинку для зміцнення здоров'я й профілактики захворювань, активного дозвілля.

Обґрунтовано доцільність впровадження нових підходів у реалізації освітнього процесу студентів у позааудиторній діяльності: чітко структурувати роботу студентів і викладачів у позааудиторний час; розширити секції з видів спорту, які подобаються студентам; залучати студентів до волонтерської роботи; проводити спортивно-розважальних та військово-патріотичні конкурси та свята; співпрацювати з місцевими дитячо-юнацькими спортивними школами; залучати практичних працівників до проведення бінарних занять, тренувань тощо.

Ключові слова: здоров'я, культура здоров'я, заклади вищої освіти, студентська молодь, спортивно-оздоровча діяльність, фізкультурна діяльність, позааудиторна діяльність.

SHOSTAK Ihor Oleksandrovych –

Candidate of Pedagogical Sciences, Head of the Department of Special Physical and Pre-Medical Training of Faculty No. 3 of the

Donetsk State University of Internal Affairs

ORSID: <https://orcid.org/0009-0001-0373-0768>

e-mail: shostakigor21021986@gmail.com

MERDOV Stanislav Pavlovych –

senior lecturer of the Department of Special Physical and Pre-Medical Training of Faculty No. 3 of the Donetsk State University of Internal Affairs

ORSID: <https://orcid.org/0000-0001-8816-5384>

e-mail: stas_merdov@ukr.net

RUDENKO Serhiy Anatoliyovych –

senior lecturer of the Department of Special Physical and Pre-Medical Training of Faculty No. 3 of the Donetsk State University of Internal Affairs
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3785-0513>
e-mail: rydenkosergey73@gmail.com

FEATURES OF THE ORGANIZATION OF SPORTS, HEALTH AND PHYSICAL CULTURE ACTIVITIES OF STUDENTS IN EXTRA-COURSE ACTIVITIES

The article carries out a theoretical analysis of sports and health and physical culture activities of student youth in extracurricular activities.

Sports and physical activity of an individual is an inseparable component of the national history and culture of the people, it contributes to the harmonious development of a person, his achievement of longevity, and the formation of his culture of health.

The state assigns the responsibility for solving the problems of the social complex, which is inseparably connected with the condition and strengthening of the health of children, adolescents, students, workers of enterprises and institutions of Ukraine, to sports and health activities. In addition, the socially determined need for the formation of human health should be transformed into a cultural one, into a desire for physical improvement.

Political, socio-economic changes, the consequences of the pandemic, and the military situation in Ukraine require the search for new methods, means, techniques for solving educational and applied tasks.

An analysis of the peculiarities of the organization of sports and recreational activities of students was carried out, which in the study is defined as a system of mass sports and physical education activities aimed at creating conditions for ensuring optimal motor activity of each student at the place of study, living and recreation for health promotion and disease prevention. active leisure.

The expediency of implementing new approaches in the implementation of the educational process of students in extracurricular activities is substantiated: to clearly structure the work of students and teachers in extracurricular time; expand sections on sports that students like; involve students in volunteer work; conduct sports and entertainment and military-patriotic contests and holidays; cooperate with local children's and youth sports schools; involve practical workers in conducting binary classes, trainings, etc.

Key words: health, health culture, institutions of higher education, student youth, sports and recreational activities, physical culture activities, extra-audit activity.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Протягом останнього часу ведеться активний пошук нових форм і методів підвищення якості фізичного виховання майбутніх фахівців. Водночас аналіз спеціальної літератури (С. Закопайло, К. Платонов, С. Оголь, С. Собко та ін.) засвідчує, що чинна система фізичного виховання у закладах вищої освіти недостатньо поглиблена у можливості фізичного виховання студентів у позааудиторній їхній діяльності. Це вимагає пошуку нових, науково обґрунтованих шляхів удосконалення організації фізичного виховання у закладах вищої освіти, розроблення моделей чи педагогічних умов організації спортивно-оздоровчої діяльності, що забезпечить оптимізацію рухової активності студентів завдяки змінам в організації виховної роботи в позааудиторній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В основі формування спортивно-оздоровчої та фізкультурної діяльності студентської молоді лежать ідеї особливостей їх виховання, що знайшло своє відображення в наукових працях таких науковців: А. Артюшенко, Л. Канішевської, О. Коберника, Н. Коляди, В. Кузя, І. Осадченко, Г. Пустовіт, В. Радула, Н. Ревнюк, А. Семенова, Р. Сопівника, Т. Федорченко та інших.

На сучасному етапі розвитку науки формування спортивно-оздоровчої та фізкультурної діяльності у закладах вищої освіти вивчали В. Бабаліч, Х. Мазепа, О. Міхеєнко, Л. Поєдинцева, В. Свириднюк, К. Соцький, А. Халайцян та ін., однак, формування спортивно-оздоровчої та фізкультурної діяльності у закладах вищої освіти у позааудиторній діяльності, що є складником освітнього процесу закладів вищої освіти, на нашу думку, недостатньо досліджено.

Мета статті: дослідити та проаналізувати особливості організації спортивно-оздоровчої та фізкультурної діяльності в житті студентської молоді, обґрунтувати її у розрізі позааудиторної діяльності згідно з сучасними вимогами до якості надання освітніх послуг у закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Спортивно-оздоровча діяльність – це частина загальної культури особистості, тобто йдеться не тільки про фізичні здатності людини, але й про її почуття та свідомість, психіку й інтелект, що забезпечує формування стійких соціально-психологічних виявів, позитивної мотивації, ціннісних орієнтацій, інтересів і потреб [3].

Окрім того, фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність характеризують як таку, що пов'язана з правом людини на вільний доступ до фізичного виховання й спорту, яка є важливою умовою розвитку її особистості. Право розвивати фізичні, інтелектуальні, естетичні й інші здібності в процесі фізичного виховання й спорту повинно гарантуватися державою як першорядне право громадянина. З огляду на це кожна людина повинна мати змогу реалізувати право на вдосконалення своєї особистості, поліпшення фізичного стану та досягнення належного рівня спортивних успіхів відповідно до її фізичних здібностей [4].

У освітньому процесі закладів вищої освіти спортивно-оздоровчу роботу слід організовувати в поєднанні з фізичним вихованням молоді, з урахуванням стану здоров'я, рівня фізичного та психічного розвитку.

Принципово важливо впорядкувати систему фізичного виховання студентів відповідно до реалій сьогодення. Зокрема враховувати військову складову, патріотичне виховання, професійно-прикладні навички.

Обов'язкові аудиторні заняття з фізичного виховання, передбачені навчальним планом, можуть компенсувати лише 20–25 % потрібного добового обсягу рухів, чого недостатньо для нормального фізичного розвитку і рухової підготовленості студентів. Для підтримки високої працездатності організму потрібна щоденна м'язова робота [1].

У різних наукових працях установлено, що студенти, які систематично займаються фізичною культурою і спортом та виявляють у них високу активність, виробляють певний стереотип режиму дня, формують упевненість поведінки, вирізняються високим життєвим тонусом, бажанням поліпшувати власну культуру здоров'я. Вони більш комунікабельні, у них спостерігається психологічна стійкість, витримка, оптимізм, з-поміж них більше наполегливих, рішучих людей, які вміють повести за собою колектив. Такі студенти мають високе почуття обов'язку, сумлінності, зібраності. Вони успішно взаємодіють у секційній позааудиторній і навчальній роботі, що потребує наполегливості, зібраності, вияву більшої кмітливості. З-поміж таких студентів частіше трапляються лідери.

Для удосконалення та відтворення нашого бачення структури спортивно-оздоровчої діяльності студентів – дослідимо організаційні форми впровадження спортивно-оздоровчих, фізкультурних заходів в умовах закладів вищої освіти та модернізуємо її згідно з сучасними вимогами до якості надання освітніх послуг. Зокрема ця діяльність студентів залежить від їхнього віку, статі, стану здоров'я, рівня фізичної та спортивної підготовленості, рівнів сформованості культури здоров'я, наявності спортивної бази тощо. Водночас з організаційними формами виокремлюємо такі види спрямування спортивно-оздоровчої діяльності: гігієнічне; оздоровчо-рекреаційне; загальнопідготовче; спортивне; професійно-прикладне; лікувальне спрямування. Слід зазначити, що кожен вид спортивно-оздоровчої діяльності має наметі виховання певних якостей особистості.

Вагоме місце в студентському житті належить навчально-тренувальній роботі в різноманітних спортивних секціях. Спортивні секції рекомендовано організовувати за тими видами спорту, які найкраще забезпечують різноманітну фізичну підготовку, підвищують рівень фізичної та розумової працездатності людини, формують культуру здоров'я особистості. З-поміж з них: легка атлетика, єдиноборства, фітнес, спортивні ігри тощо. У багатьох випадках до занять у спортивних секціях допускають осіб, у яких немає спортивного розряду, однак вони характеризуються достатньою всебічною фізичною підготовкою та бажанням займатися тим або тим видом спорту, що культивується у ЗВО. Одним з показників ефективності занять у спортивних секціях є динаміка спортивних результатів [5].

У результаті аналізу досліджуваної літератури з проблематики нашого дослідження, ми бачимо умови покращення спортивно-оздоровчої діяльності завдяки чіткому структуруванню роботи студентів і викладачів у позааудиторний час, розширення секцій

бажаних для студентів видів спорту через залучення до роботи тренерів-викладачів місцевих ДЮСШ.

Пропонуємо модернізовану структуру організації проведення спортивно-оздоровчої позааудиторної діяльності студентів для формування їхньої культури здоров'я.

Визначивши спрямування, ми пропонуємо такі форми спортивно-оздоровчої позааудиторної діяльності: організовані заняття, фізкультурно-спортивні заходи, самостійна робота студентів. З-поміж організованих занять ми рекомендуємо розмежувати: секційну роботу; консультації (відпрацювання, перескладання, бесіди); тематичні години; настановні конференції; гурткова робота з професійно-прикладної фізичної підготовки (ППФП), залучення практичних працівників.

За нашим переконанням, секційну роботу не варто кардинально змінювати. Ми пропонуємо, де потрібно, змінити відповідальних за секції викладачів відповідно до їхньої спортивної спеціалізації, щоб наприклад, майстер спорту з волейболу працював зі студентами свого виду спорту, а не циклічних видів спорту тощо. У такому разі роботу викладачів можна більше оптимізувати для розв'язання сформульованих виховних завдань.

Окрім того, ми передбачаємо можливі доповнення цікавих для студентства секцій (гирьовий спорт, футбол, аеробіка, єдиноборства, туризм тощо), проте може статися така ситуація, коли для забезпечення складно-координаційних чи складно-технічних видів спорту не буде штатного тренера-викладача зі штату кафедри фізичного виховання закладу вищої освіти. Також може бути переважаний позааудиторний час у місцях можливого проведення секційного заняття. Вихід з такої ситуації ми бачимо в залученні студентів до навчання в позааудиторний час у місцевих дитячо-юнацьких спортивних школах (ДЮСШ) або набір груп спортивних шкіл на базі ЗВО за договором чи меморандумом про співпрацю. Іншими словами, заклад надає місце для проведення тренувань та організовує охочих студентів, а адміністрація ДЮСШ забезпечує тренера-викладача з відповідною спеціалізацією тощо.

Не менше значення для модернізації спортивно-оздоровчої та фізкультурної діяльності студентів мають спортивно-розважальні та військово-патріотичні свята. На нашу думку, до спортивно-розважальних свят потрібно додати моменти шоу, у яких залучати з показовими виступами кращих спортсменів міста (гирьове жонгливання, паркур, види єдиноборств, художня та спортивна гімнастика тощо). Вони своїм прикладом будуть додатково стимулювати студентів до занять певним видом спорту та наповнювати видовищністю спортивно-оздоровчі заходи. Окрім того, з-поміж запланованих заходів потрібно передбачати спортивно-розважальні конкурси з патріотично-громадянського виховання: «Богатирські ігри», «Козацький гарт», «Козацькі забави», «Пласт», «Скаутський рух» та інші.

Під час проведення туристичних пішиходних походів ми плануємо додати змагання зі спортивного орієнтування на місцевості за картами. Цей вид спорту не лише розвиває фізичні якості

студентів, а й залучає молодь до вивчення карт, місцевості, орієнтування.

Для організації змагальної діяльності студентів у позааудиторний час слід планувати постійні змагання студентів з науково-педагогічним складом ЗВО, квести, товариські зустрічі зі спортивних ігор з іншими закладами освіти, ставати самостійно ініціаторами проведення змагань різного рангу за видами спорту, що культивуються в закладі.

За нашим переконанням у спортивно-оздоровчих заходах слід передбачити волонтерську роботу студентів для допомоги в проведенні всеукраїнських змагань.

Окрім отримання досвіду суддівства, студенти безпосередньо познайомляться з провідними спортсменами, олімпійцями України під час змагальної діяльності, що, безумовно, має бути мотивом до більш активного формування своєї культури здоров'я та розвитку самооцінки й самовиховання з проблематики дослідження.

Для більшої теоретичної та практичної обізнаності студентів з формування культури здоров'я та контролю за формуванням її компонентів ми запропонували студентам використовувати щоденники самоконтролю. У цих щоденниках студенти ведуть облік функціональних змін організму, фіксують стан самопочуття тощо.

У перспективі сформованість культури здоров'я повинна акумулювати своє формування в творчій, креативній діяльності студентів під час роботи спортивних секцій, участі в обласних та всеукраїнських спартакіадах, туристичних пішохідних походах, розв'язання проектних завдань тощо.

Слід також зазначити, що наведені форми та підходи не обмежують спортивно-оздоровчу діяльність студентів закладів вищої освіти. Важливо продовжувати пошук нових форм, оскільки у сьогоденних реаліях життя спостерігається недостатня розробленість методики позааудиторної роботи у ЗВО.

Висновки та перспективи подальших розвідок напруму. Отже, здійснено аналіз особливостей організації спортивно-оздоровчої діяльності студентів, яку у дослідженні визначаємо як систему заходів масового спорту та фізичного виховання, спрямованих на створення умов для забезпечення оптимальної рухової активності кожного студента за місцем навчання, проживання та відпочинку для зміцнення здоров'я й профілактики захворювань, активного дозвілля.

Обґрунтовано підходи щодо реалізації спортивно-оздоровчої діяльності у ЗВО. Ми пропонуємо: чітко структурувати роботу студентів і викладачів у позааудиторний час; розширити секції з видів спорту, які подобаються студентам; залучати студентів до волонтерської роботи; проводити спортивно-розважальних та військово-патріотичні конкурси та свята; співпрацювати з місцевими дитячо-юнацькими спортивними школами; залучати практичних працівників до проведення бінарних занять, тренувань тощо.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Закопайло С. А. Формування мотивації та інтересу в учнів загальноосвітніх шкіл до занять фізичною культурою. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*. Випуск 8, 2015. С. 140–146.
2. Колесник А.С. Використання інноваційних технологій під час занять з фізичної культури. *«Молодий вчений»*. № 11 (63), листопад, 2018 р. С. 553–557.
3. Кулібаба О. В. Фізичне виховання: навчально-методичний посібник. Кіровоград: ПП «Авангард», 2014. 296 с.
4. Мовчан В. П. Фізкультурно-спортивна діяльність як один із засобів виховання дисциплінованості підлітків. *«Молодий вчений»*. № 4.1 (68.1). квітень, 2019 р. С. 16–19.
5. Шепеленко Т. В., Буц А. М., Бодренкова І. О. Фізичне виховання у формуванні здорового способу життя: навч. посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 125 с.

REFERENCES

1. Zakopailo, S. A. (2015). Formuvannia motyvatsii ta interesu v uchniv zahalnoosvitnikh shkil do zaniat fizychnoiu kulturoiu. [Formation of motivation and interest in secondary school students for physical education]. *Visnyk Kam'ianets Podilskoho natsionalnoho universytetu im. Ivana Ohienka. Fizyчне vykhovannia, sport i zdorovia liudyny*. Vypusk 8. S. 140–146. [in Ukrainian]
2. Kolesnyk, A. S. (2018). Vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii pid chas zaniat z fizychnoi kultury. [Use of innovative technologies during physical education classes]. *«Molodyi vchenyi»*, № 11 (63). S. 553–557. [in Ukrainian]
3. Kulibaba, O. V. (2014). *Fizyчне vykhovannia: navchalno-metodychnyi posibnyk*. [Physical education: educational and methodological manual]. Kirovohrad: PP «Avanhard». 296 s. [in Ukrainian]
4. Movchan, V. P. (2019). Fizkulturno-sportyvna diialnist yak odyн iz zasobiv vykhovannia dystsyplinovanosti pidlitkiv. [Physical culture and sports activity as one of the means of educating teenagers' discipline]. *«Molodyi vchenyi»*. № 4.1 (68.1). S. 16–19. [in Ukrainian]
5. Shepelenko, T. V., Buts, A. M., Bodrenkova, I. O. (2018). *Fizyчне vykhovannia u formuvanni zdorovoho sposobu zhyttia: navch. posibnyk*. Physical education in the formation of a healthy lifestyle: training. manual. Kharkiv : UkrDUZT. 125 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ШОСТАК Ігор Олександрович – кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри спеціальної фізичної та домедичної підготовки факультету №3 Донецького державного університету внутрішніх справ.

Наукові інтереси: формування культури здоров'я та професійно значущих якостей особливості майбутнього фахівця засобами фізичної підготовки студентської молоді.

МЕРДОВ Станіслав Павлович – старший викладач кафедри спеціальної фізичної та домедичної підготовки факультету №3 Донецького державного університету внутрішніх справ.

Наукові інтереси: формування культури здоров'я та професійно значущих якостей особливості майбутнього фахівця засобами фізичної підготовки студентської молоді.

РУДЕНКО Сергій Анатолійович – старший викладач кафедри спеціальної фізичної та домедичної підготовки факультету №3 Донецького державного університету внутрішніх справ

Наукові інтереси: формування культури здоров'я та професійно значущих якостей особливості майбутнього фахівця засобами фізичної підготовки студентської молоді.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

SHOSTAK Ihor Oleksandrovych – Candidate of Pedagogical Sciences, Head of the Department of Special Physical and Pre-Medical Training of Faculty No. 3 of the Donetsk State University of Internal Affairs.

Scientific interests: formation of a culture of health and professionally significant qualities of the future specialist by means of physical training of student youth.

MERDOV Stanislav Pavlovych – senior lecturer of the Department of Special Physical and Pre-Medical Training of Faculty No. 3 of the Donetsk State University of Internal Affairs.

Scientific interests: formation of a culture of health and professionally significant qualities of the future specialist by means of physical training of student youth.

RUDENKO Serhiy Anatoliyovych – senior lecturer of the Department of Special Physical and Pre-Medical Training of Faculty No. 3 of the Donetsk State University of Internal Affairs.

Scientific interests: formation of a culture of health and professionally significant qualities of the future specialist by means of physical training of student youth.

Стаття надійшла до редакції 02.02.2024 р.

УДК 378.091.31-027.22:79 6(043.3)

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-213-317-323

ЯРОВИЙ Вадим Геннадійович –

аспірант кафедри педагогіки та спеціальної освіти
Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3264-9351>

e-mail: vadzia78@gmail.com

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ В ІСТОРИЧНОМУ ОСМИСЛЕННІ

У статті розглядається питання національно-патріотичного виховання молоді, формування національно-патріотичних і військово-патріотичних цінностей підрастаючого покоління протягом всього періоду розвитку людської цивілізації від старогрецьких філософів до класиків сучасної педагогіки. Вивчення історії зарубіжної школи й педагогіки, як важливої складової загальної та педагогічної культури вчителя і тренера, дає уявлення про головні напрямки навчання, виховання й освіти молодого покоління. Особливо важливою є роль фахівця галузі фізичної культури і спорту у суспільних процесах глобалізації – фізичний розвиток підрастаючого покоління, його підготовка до захисту держави. Метою роботи є історичний аналіз здобутків національно-педагогічної спадщини світової і української наукової спільноти. Сповідуючи принцип історизму, розглядається кожний етап еволюції людського суспільства, у контексті формування всебічно гармонійно розвинутої особистості, через призму робіт представників філософсько-педагогічного напрямку. Пропонуються до осмислення діяльності і робіт видатних філософів, мислителів і педагогів різних суспільно-вікових економічних формацій та їх поглядів на історико-педагогічні проблеми, особливо – на національно-патріотичне і військово-патріотичне виховання й освіту підрастаючих поколінь від найдавніших часів до сучасності. Систематична цілеспрямована робота майбутніх фахівців галузі фізичного виховання і спорту над усвідомленням світової педагогічної спадщини минулого буде сприяти розширенню професійного світогляду вчителя фізичної культури чи тренера з виду спорту, формувати у них креативне педагогічне мислення, вміння творчо підходити до сучасних явищ суспільного життя.

Ключові слова: національно-патріотичне виховання, військово-патріотичне виховання, загальнолюдські цінності, особистість, фізичний розвиток, фізичне виховання, суверенітет, незалежність, захист України.

YAROVY Vadym Gennadiyovych –

graduate student of the Department of Pedagogy and
Special Education of the

Central Ukrainian State University named after Volodymyr Vinnichenko

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3264-9351>

e-mail: vadzia78@gmail.com

NATIONAL PATRIOTIC EDUCATION OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF PHYSICAL CULTURE AND SPORT IN A HISTORICAL SENSE

The article examines the issue of national-patriotic upbringing of youth, the formation of national-patriotic and military-patriotic values of the younger generation throughout the entire period of development of human civilization from the ancient Greek philosophers to the classics of world pedagogy. The study of the history of foreign schools and pedagogy, as an important component of the general and pedagogical culture of the teacher and trainer, gives an idea of the main directions of training, upbringing and education of the young generation. The role of a specialist in the field of physical culture and sports in the social processes of globalization is especially important - the physical development of the younger generation, its preparation for the defense of the state. The purpose of the work is a historical analysis of the achievements of the national pedagogical heritage of the world and Ukrainian scientific community. Adhering to the principle of historicism, each stage of the evolution of human society is considered, in the context of the formation of a comprehensively harmoniously developed personality, through the prism of the works of representatives of the philosophical and pedagogical direction. It is proposed to understand the activities and works of outstanding philosophers, thinkers and teachers of various social and economic formations and their views on historical and pedagogical problems, especially on national-patriotic and military-patriotic upbringing and education of younger generations from ancient times to the present. Systematic purposeful work of future specialists in the field of physical education and sports on awareness of the world pedagogical heritage of the past will contribute to the expansion of the professional worldview of a physical culture teacher or sports coach, to form in them creative pedagogical thinking, the ability to creatively approach modern phenomena of social life.

Key words: national-patriotic education, military-patriotic education, universal human values, personality, physical development, physical education, sovereignty, independence, protection of Ukraine.